

AZ IDEGASSZONY.

Gábor Mór rajza

nyört halmoznak és amelyekben önfelédten érezik a vad szerelem csábító édességeit.

□ Miklós nem törődött az ifjú párral. Nagyon banálisnak találta volna, ha ő is üdvözlésükre siet. Mi a manót keresne ő egy idegen szerelmetfaló házastárs fogadtatásánál. Annyit hallott már beszélni róluk, hogy előre is unta őket. Nem szerette a tökéletes embereket és ezek az eddigi dicséretük után ítélve csakis tökéletes emberek lehetnek. Amikor Ágfalvy hívta, hogy jöjjön ő is velük az egyik kocsin a vasutállomáshoz, azt füllentette, hogy most nem mehet, mert olyan festéket dörzsöl, amit egy pillanatra se lehet itthagyni.

□ Az öreg nagyon sajnálta, hogy nem viheti magával, de megígérte, hogy azonnal idehozza a gyerekeket, ha átestek a viszontlátás örömein.

□ Ez pedig elég sokáig tartott. Olyan gondosan nézgették egymást, hogy kémlelésnek is beillett volna. A boldog apa örvendve konstátálta, hogy Terka legalább is öt kilót hizott, Oszkár pedig ugyanannyit fogyott, ami azonban egy csöppet se szolgált hátrányára. Nem szép, ha egy gyerekeMBER pocakot ereszt.

□ Juliska Terkát kémlelte. Valami furcsát, különöset látott az asszony arcában és észrevette, hogy az többször elfordítja a tekintetét, ha állandóan a szemébe néz. Maga Juliska se tudta volna megmondani, hogy mi az, ami különös elváltozást idézett elő az arcon, de úgy képzelte, hogy egy nagyon szerelmes asszonynak sokkal melegebb, sokkal nedvesebb szokott a tekinte telenni.

□ Oszkár és Terka hazaérkeztek. Az öreg olyan boldog volt, amikor a fiatalokat viruló egészségben látta, hogy alig birt a jókedvével. Juliska úgy tett, mintha nagyon örülne, pedig amikor Oszkárt meglátta, fölébredt minden érzéki vágya. Irigyelte Terkától azt a sok lázas éjszakát, amelyben gyönyörre-gyö-

□ Az öreg Oszkárt a szobájába hívta s az asszonyok magukra maradtak.

□ Juliska bevitte Terkát a kis szalonba, amelynek sötétzöld butora és kárpitja valami megnyugtató bizalmasságot árasztott.

□ Leültek a kis pamlagra és Juliska csakhamar ráterítette a beszélgetést az utazásra és az uti élményekre.

□ Forró vére valami szerelmi nyalánkságra vágyott és nagyon szívesen hallgatta volna, ha Terka elmondja neki a szerelmes órák minden fázisát, a buja percek minden reszkető forróságát.

□ De Terka a vidékről beszélt. Lelkes elragadtatással mesélt a tengerről, amely minden nap, minden órában újabb és újabb bájokat mutat, a gyönyörű helyekről, amelyeket bejártak és amelyekről annyi szépet tudna írni, ha...

□ „Miért ha?“

□ „Ha Oszkár megengedné.“

□ „És Oszkár nem engedné meg, hogy leírjad azt, ami megkapta lelkedet? Nem engedné meg, hogy formákba öntsed legközvetlenebb gondolataidat? Nem látná szívesen, hogy megörökítsed azokat az érzéseket, amelyek nászutadon eltöltöttek és amelyekből előcsillámlana magasztos érzéseid kristálya? Nem édes Terkám, ezt nem hihetem.“

□ „Pedig mégis úgy van“ válaszolt Terka és ennek a vallomásnak a keserüségétől nedves lett a szeme.

□ „Sokat csalódtam én drága Juliskám,“ folytatta, „sokat csalódtam és boldog vagyok, hogy te vagy itt mellettem, aki előtt nem lehet titkom, aki előtt föltárhatom a legerjtettebb érzéseket is. Nézd ezt a cserépkályhát. Kivülről hidegnek látszik. Nyomát se látod rajta annak, hogy belsejében történik valami. De ha csendesen maradsz és hallgatódzol, mormogva, dorombolva, pattogva beszél belőle a tűz élete. Én is álarcot hordok. Álarcot viselek a legelső perctől, mióta ebbe a házba léptem. Szegény emberhez készültem és a legelső tekintetem észrevette, hogy férjem hazudott. Tudod te, hogy mit jelent az egy ábrándokban élő asszonynak, ha az urát hazugságon éri?“

□ „Nagyon jól tudom édes Terkám. Sokkal jobban, mint te. Az én uram mindig hazudott. De én nem törődtem ezzel. És nem is bántott volna valami nagyon a hazugsága, ha nem lett volna összefüggésben velem. Ha nem az én megaláztatásomért találta volna ki a hazugságait.“

□ „Irigyellek a szájalom mellett Juliskám. Irigyel-
lek, hogy el tudta volna nézni a hazugságokat, ha
azok nem közvetlenül érintenek. Én azonban nem
tudom ezt elviselni. Ez tett beteggé és ez tesz most
szerencsétlenné. Én nem tudok hinni az uramnak.
És nem fogok hinni soha. Tudod mit jelent egy
ember mellett élni, közönyös, sőt néha szerelmes
arcot mutatni, míg odabenn egy hang folyton csak
egyed harsog: hazudik, hazudik?!“

□ „Mikor a legszebb helyeket jártuk, amikor a lel-
kem összeolvadt a természet lágy harmóniájával,
amikor nem tudtam visszatartani az érzéseimet és
előtte mondtam el azt, amit a lelkem beszélt, láttam
a szemében az érdeklődést. De ez csak addig tartott,
ameddig beszéltem. Ő akkor is hazudott. Hazudott,
mert nem a lelkem megcsendülő visszhangja, hanem
az vonzotta, hogy szépen beszéltem. Büszke volt
arra, hogy olyan asszonyt vásárolt, aki szereti a
szépet. És amikor az elbeszélés után magamba mé-
lyedve elmerültem lágy érzéseim puha ágyában, ő
hozzámjött, brutálisan megölelt, csókjaival sanyar-
gatott és amikor kinyitlak szemeim, ott láttam arcán
a durva érzékiség vadságát, ami egyedül őszinte az
egész életében. Sikoltani, futni, rohanni szerettem
volna, mert minden ölelésénél úgy éreztem, mintha
megvett, megvásárolt céda lennék, akinek csak a
teste, az ölelése kell.“

□ „Alig vártam, hogy hazaérjünk és elmondhassam
neked azt, amit gondolatban ezerszer elmondtam a
tengernek, a felhőbóbítás hegyeknek, a tomboló vihar-
nak. Könnyebb a lelkem, hogy kiönthettem előtted,
akiról tudom, hogy szeretsz és aki megérti az én
gyötrő szenvedésemet.“

□ Az önkénytelenül kitörő őszinte panasz annyira
elfoglalta Terkát, hogy nem kísérte figyelemmel
Juliska vonásait. Mert ha látta volna azt az égő
tekintetet, amellyel az elkeseredett kifakadásait kíséri,
akkor azonnal észrevette volna, hogy Juliskára éppen
ellenkező hatást gyakoroltak a szavak, mint amit ő
elérni akart.

□ Juliska szinte öntudatlanul ölelte át Terkát, amikor
az keblére borult és ideges zokogással fejezte be
vallomását. Nyugodtan bevárta, amíg az asszony
lecsendesül és azután halkán, szenvedélyesen vála-
szolt Terkának.

□ „Értem kétségbeesésedet. Értem a beszédedből, a
hangodból, a reszketésedből. Hiszem, hogy igazat
beszél, mert valótlant így nem lehet mondani. És
mégse értem. Én más ember vagyok. Nekem nem
kellenek a lelki őszinteségek, hanem a brutális ölelés,
az örjöngő csók, a vad indulatok, amelyek minden-
kor őszinték.“

□ „A ti házasságtok szerelmi házasság volt. Az enyé-
met is annak mondták és én is annak tartottam.
A tiéteket édes Terkám a szellemi kapcsolat terem-
tette, az enyémet az érzékiség. Igen, az érzékiség.
Én nem gondoltam soha az uram nemes tulajdon-

ságaira, hanem csak a férfira, aki úgy ölel, hogy
összeroppantja a derekamat. És amikor elment, amikor
megszökött azzal a másik asszonnal, akkor is csak
arra gondoltam, hogy ezentúl nem engem, hanem
amazt a másikat fogja ölelni. Azt a másikat, akit
százan és ezren öleltek és akitől irigyeltem azt a sok
ölelést. Azt mondják, hogy ez nem szerelem. Lehet.
De az is lehet, hogy éppen ez az igazi.“

□ Terka csodálkozva nézte Juliskát. Csodálkozva nézte,
de nem borzadt meg annak az őszinteségétől. Meg-
értette őt. Megértette éppen úgy, mint ahogy az imént
megértette, amikor olyan merőn, olyan vizsgálódva
nézte az arcát. Tudta, hogy Juliska lát valamit a
szemében és nehogy félreértse, inkább elmondott neki
mindent úgy, amint érezte. És most örül, hogy ezt
tette, mert cserébe Juliska is őszinte volt hozzá.
Rögzötten, idegesen nézte az arcát és azután hirtelen
megszólint:

□ „És tőlem is sajnálok Oszkárnak az ölelését?“

□ Juliskát meglepte a kérdés. Izgatottan harapott
ajakába és dacosan, határozottan felelt: „Nem sajná-
lom, de nagyon irigylem.“

□ A férfiak vigyorral nézve közeledtek és mindakét
asszony arca hirtelen mosolygásra fordult, Juliska
odahajolt Terkához és figyelmesen hallgatta, amit az
olyan hangosan, hogy a férfiak is meghallották mesélt
a cattanói öböl szépségéről.

□ □

□ Oszkárnak csapongó jókedve volt, amikor apjával
annak a dolgozószobájából kijött. Az öreg vallott.
Vallott, mint egy sarokbaszorított betörő. Elmondta,
hogy szereti Juliskát és feleségül akarja venni. Osz-
kár eleinte azt hitte, hogy az öreg megbolondult, de
később látta a nagy indulatot, amely ott reszketett
az apja vonásain, aki a gyakorlati ember érzékével
szépen elmagyarázta, hogy a birtokának a felét még
az esküvő előtt Oszkárira iratja, a másik felét pedig
megtartja magának. Elvégre nem fiatal ember már.
Nem nagyon kell félni attól, hogy a familia meg-
szaporodik. De az ördög nem alszik. Semmit se lehet
tudni, de reményli, hogy ilyenformán megelégszik
Oszkár a birtok felével, ami elvégre nem is olyan
kis semmiség, mert az a másfélezer prima föld teljes
fölszereléssel testvérek között is megér másfélmillió
koronát.

□ Oszkár megölelte az apját. Jobbról, balról képen
csókolta, aztán átnyalabolta és úgy akarta hamarosan
elcipelni Terkához, hogy nagy melegében elmond-
hassa a családi eseményt.

□ Az öreg rémülten bontakozott ki a fia karjaiból:
„De ebadta, erről a dologról egy mukkot se beszélj!“

□ „Hát miért ne beszéljek édes apám? Csak nem gon-
dolja, hogy Terka előtt eltitkolhatjuk a nagy
ügyet?“

□ „Tyű fiám, te nagyon sebesen hajtasz. Nem vagyunk
még annyira.“

□ „És miért nem vagyunk annyira.“

□ „Hát csak azért édes fiam, mert Juliskának még csak sejtelve sincsen arról, hogy mit forgatok én az én vén bolond fejemben.“

□ „Nincsen? . . .“

□ „Persze, hogy nincsen.“

□ „No ez nem is olyan nagyon „persze“ édes apám. Csak nem képzeli, hogy Juliska tudta nélkül feleségül veheti őt?“

□ „Azt nem. De tudod én nagyon gyáva vagyok már ezekben a dolgokban. Már hónapok óta ott motoszkál a fejemben, hogy Juliskát itt kéne tartani örökidőre a háznál. Először azt hittem, hogy így szép lassan itt ragad. Aztán meg az ötlött az eszembe, hogy lányomnak fogadom. És amikor éppen ezen tűnődöm, egyszer csak beállít hozzám, hogy elmegy a háztól! Fékom adta! — gondoltam — ennek a fele se tréfa. Kérőre fogtam és akkor sült ki, hogy a másodszori férjhezmenésre gondol.“

□ „De akkor előbb meg kell várnia, amíg elválasztják az első urától,“ vetette közbe Oszkár.

□ „Ez az fiam. Pont ez az. Meg kéne várni, de már nem kell megvárni, mert míg ti ottjártatok, megérkezett ám a pecsétetes levél és a kuria gyönyörűen fölbontotta a házasságot.“

□ „És akkor miért halogatja a dolgot édes apám?“

□ „Nem halogatnám én fiam, de téged vártalak. Nem akartam ilyen ügyben a te tudtod nélkül határozni.“

□ „De édes apám! . . .“

□ „Nem fiam én szeretem a rendet. Aztán meg más is van a dologban. Én már ügyetlen, formátlan vagyok és nem is tudnék úgy beszélni Juliskával, amint szeretnék. Hátha kinevetne? Szégyent még se szeretnék vallani. Gondoltam, hogy majd te hazajössz, aztán . . .“

□ „Eligazítom a dolgot?“

□ „Ez az édes fiam. Te fiatal vagy. Jobban tudsz

beszélni a fiatalok nyelvén. Szépen előveszed négy szem között Juliskát és megtárgyalod vele a dolgot.“

□ Oszkár azonnal rohanni akart, de az öreg visszatartotta: „Nem fiam, ne olyan sürgősen. Ráér az holnap, vagy holnapután is. Ma semmi esetre se engedem.“

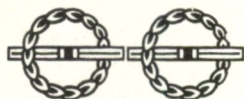
□ Oszkár mosolygott. Jól esett neki, hogy most az apja szívbeli ügyeit intézheti. Volt ez már közöttük megfordítva is. Eszébe jutott, hogy ő most ha akarná, milyen szépen vissza adhatná az öregnek azt a sok jó tanácsot, amit akkor kapott tőle, amikor Terka után bomlott. Milyen tekintélyes, milyen fontos lehetne ő most az apja előtt, ha azt kezdené magyarázni, hogy Juliska milyen fiatal, mennyire nem illik hozzá, mit fognak mondani az emberek és még más eféle komolykodó banalitásokat.

□ De Oszkár szerette az apját és tetszett neki az eszme, hogy Juliska a mamája lesz. Mennyit fognak mulatni ezen és mennyit évődnek majd Juliskával a hosszú téli estéken. Elképzelte, hogy és mint fog holnap Juliskához beállítani a hirrel és miképpen fogja az asszonykérő komoly szerepét játszani. Megköszönte szépen az öregnek a bizalmat és megígérte, hogy holnap rendbehozza a kényes ügyet.

□ Arra egyikük se gondolt, hogy Juliska visszautasíthatja az ajánlatot. Elvégre Juliska szegény asszony, aki boldog lehet, hogy egy Ágfalvy, akinek vagyona, tekintélye van, feléje fordítja a szemét és feleségül akarja venni. Csak nem lenne olyan bolond, hogy egy ilyen ajánlatot visszautasítson. Nem. Erre nem is kell gondolni.

□ És nem is gondoltak rá, hanem vidáman, karon fogva, kedélyesen beszélgetve haladtak át a szobák során, amíg meg nem találták az asszonyokat, akik akkor már Cattaro bájos öblében vitorláztak.

ÁMON VILMOS.

Szívem . . .

*Szívem, fáradt, beteg szívem,
Te akaratos, balga gyermek.
Nyugtalanvérű, hű bolond,
Pihenj meg!*

*Szívem, fáradt, beteg szívem,
Akit bánatok egyre vernek.
Rohansz: meddig? minek? hová?
Pihenj meg!*

*Szívem, agyongyötört szívem,
Elég, elég volt égni, vágyani.
Jobb lesz nekünk szép csendesen
Megállni!*

Andor Gyula.